

3.Ders SEYİRLER

Orsa Seyri

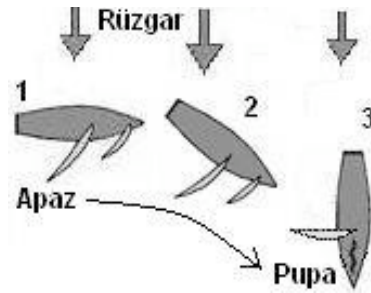
Orsa seyri rüzgara en dar açıyla yaptığımız seyirdir. Apaz seyirden orsa seyire geçmek için rüzgarüstüne dönmeli yani orsalamalıyız. Her teknenin dizaynına göre orsa açısında değişir. Teknemizin rüzgara yapabileceği en dar açıyı bulmak için önce fok iskotamızı sonuna kadar alıyoruz. Dümenci

floğun ön yakası yapraklayana kadar rüzgarüstüne dönüyor yani orsahıyor. Flok ön yakası yaprakladıktan sonra yapraklama geçene kadar kafayı açarak yani rüzgaraltına dönerek teknenin rüzgara yaptığı en dar açıyı buluyoruz ve ana yelkenimizin trimini yapıyoruz. Bundan sonra dümenci tekneyi floğa göre kullanıyor. Orsalarıp yelkeni yapraklatmaması ya da kafayı açıp yelkeni kasılı bırakmaması önemli.

Yandaki 1 numaralı tekne sancak kontra orsa seyri, 2 numaralı tekne iskele kontra orsa seyri yapıyor.

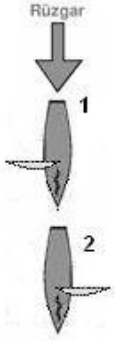

Pupa Seyri

Pupa seyri, rüzgarı arkadan alarak yaptığımız seyirdir. Apaz seyirden pupa seyire geçmek için kafayı açmalı yani rüzgaraltına dönmeliyiz. Önce iskotalarımızı gereği kadar boşlamayı

unutmayalım. Ana yelken iskotasını bumba, iskele veya sancak çarpmık teline değmeyecek kadar boşlamalıyız. Bunun nedeni kavança attığımızda bumbanın diğer taraftaki çarpmık teline çarpmasını önlemektir. Kafayı açtıkça ana yelken floğu saklar ve rüzgarsız bırakır ve floğun rüzgarsızlıktan dolmayarak söndüğünü görürüz. Floğun bu hareketi artık pupa seyirde olduğumuzun bir göstergesidir. Dümencinin yine dikkatli dümen tutması önemli.

Yanda pupa seyirde olan 2 tekne görüyoruz. Rüzgar ve rotada değişiklik olmamasına rağmen ana yelkenler farklı taraflarda olduğu için 1 numaralı tekne sancak kontra pupa seyri 2 numaralı tekne iskele kontra pupa seyri yapıyor. Ana yelkenin olduğu tarafın her zaman rüzgaraltı tarafımız olduğunu unutmayalım.

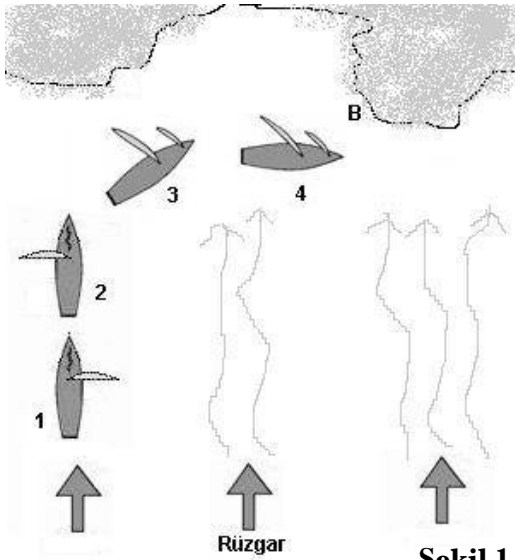
Kavança

Kavança manevrası ana yelkeni, rüzgar kıç tarafımızdan gelirken yani pupa seyirdeyken diğer tarafa alma işlemidir. Kavança manevrası tramolada olduğu gibi dümenle yapılmaz. Ana yelken diğer tarafa elle aktarılır. Önce ana yelken ıskotası ortaya gelene kadar alınır daha sonra elle diğer tarafa geçirilip gereği kadar boşlanır. Dümencinin görevi dikkatli dümen tutmak ve rotadan şaşmamaktır. Dümencinin farkında olmadan tekneyi rüzgaraltına kaçırmaması halinde ana yelken kendiliğinden ve hızlı bir şekilde diğer tarafa geçecektir. Bu da kavançadan haberdar olmayan ekibin yaralanmasına neden olabilir.

Dümenci dikkatli dümen tutuyor, ana yelken sancaktan iskeleye elle geçiriliyor. Rotada ve rüzgar yönünde bir değişiklik yok. Ancak rüzgarın tekneye geldiği taraf, kontra ve rüzgarüstü taraf değişiyor.

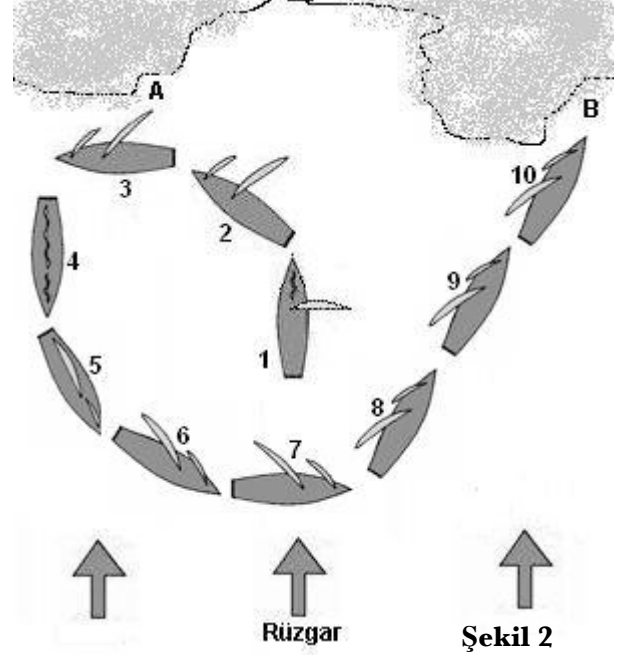
Neden kavança atarız?

Kavançayı yapacağımız rota değişikliği için atarız. Pupa seyirdeyken gitmek istediğimiz yeni rota rüzgaraltı tarafımızdaysa rota değişikliği yapmadan önce kavançayı atarız daha sonrasında orsalayarak yeni rotamıza döneriz.

Şekil 1

Şekil 1'de iskele kontra pupa seyir yaparken, B noktasına gitmeye karar veren bir tekne görüyoruz. Rota değiştirmeden önce kavança atıp daha sonra orsalayıp apaz seyirle B noktasına ulaşıyor.

Şekil 2

Ama bu B noktasına gidebilmek için tek seçeneğimiz değil. Bir diğer ve daha uzun olan seçenek Şekil 2'de görüldüğü gibi A noktasına giderken orsalayıp önce apaz sonra orsa seyire geçmek, tramola atıp kafayı açarak rotayı B noktasına çevirmek.

Hedef Rüzgar'ın 3. derste kursiyerlerimiz seyirleri öğrenirler. Dümenci floğa göre dümen kullanır. Orsa ve pupa seyirleri rüzgara en yakın ve rüzgardan en uzak yada en ufak ve en geniş açıyla yaptığımız seyirlerdir. Orsa seyirde floğu alabildiğimiz kadar alırız, ve daha rüzgara yakın gitmek istediğimizde floğun terslediğini ve daha rüzgarüstü noktalara gidemediğimizi farkederiz : bu yüzden floğun limite çalıştığı seyre "orsa" seyir deriz. Pupa seyirde ise daha fazla kafayı açtığımızda kavança attığımızı ve artık rüzgarı aldığımız tarafın yada rüzgarüstünün değiştiğini görürüz. Bu da en geniş açıyla yaptığımız "pupa" seyirdir. Orsa seyirde her rüzgarüstüne döndüğümüzde floğun terslediğini, pupa seyirde her rüzgaraltına döndüğümüzde floğun anayelken arkasında kalarak çalışmadığını görürüz.

Levent Özgen